

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Co[n]fessionale domini Antonini archiepiscopi Flore[n]tini

Antoninus <von Florenz>

Hagenaw, 1508

VD16 A 2955

De epis & prelatis superioribus. Ca. xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30653

Interrogatorij pars tertia

tis. discursū fratꝝ ad placitū familiaritatē cū mlieribꝝ vꝝ viris: si est monacha collatōez rez amicis ⁊ sanguineis sine licētia ⁊ rōnabili cā. esū carniū vbi nō debēt comedi: qđ est vniuersale oī monacho. d. p. se. di. v. c. mōacho. et precis pue. q. sūt ꝓtra cēntialia vota religiōis nullo mō debz ꝓmittere: nec etiā ad receptōez sꝝ monacā monialiū: sꝝe hodie fit qđ vbiqꝝ. Q. si nō ꝓt talia remouere nec ē spes in futurꝝ dimittat curā: exēplo scī Bñ dicti. vii. q. j. c. aduersitas. circa finē. i. c. fi. ea. q. als nec qes tē suā amittat. et tandē dānatōnē cū eis icurrat qđ cūqꝝ sit ille abbas vꝝ abbatissa: prior vꝝ priorissa: l. als qđ cūqꝝ noīe censeat. Nec sufficit qđ ꝓlatꝝ corrigat vicia qđ ipm nosse cōtigerit: sed dꝝ diligētē agnoscere vultū pecoris sui ꝓsides rādovias eiꝝ. Laueat autē ne crimīa sibi delata ī foro ꝓscientie vel in secreto iudicet illꝝ in foro ꝓtētioso seu in caplo vbi tm manifesta sunt puniēda. nec foro miscēda sūt iudiciali. Si habz sub cura monasteriū monialiū. de qđ materia diceꝝ in ca. seqnti. Si discretē fecit ꝓcepta in qđbus mltū debz cauere nisi sit res

ardua. ⁊ si cogeret ꝓ ꝓceptū vꝝ sꝝiaz ad aliqd faciēdū vel dicēdū in qđ nō esset ei subditus: vꝝ nō deberet ei obedire: vt reuelādo ꝓctm occultum: oīno esset ei mortale. In nꝝ qđ sitōe ꝓo criminū receptōne. accusatōis vel denūciatōis. vel ꝓlatōe sꝝie excōicatōis ⁊ hmoi nō sit ꝓcept. nō ꝓcedat ꝓ suspitiōnē: sed ꝓ ꝓbatōes ⁊ modos veridicos: als incurreret grane ꝓctm ⁊ aliqñ sētea tīā excōicatōis. de his in. iij. ꝓte sūme. Si ꝓlatꝝ recipit aliqñ ad ordinē mendicātū ad ꝓfessionē añ annū ꝓpletū ꝓbatōis seu nouiciatꝝ ē suspēsus a receptōe aliorū ad ꝓfessionē: ⁊ debitor pene grauis oris culpe. vñō mortalitꝝ peccat. extra de regularibꝝ. c. nō solum. libro. vij. :

De ep̄is et ꝓlatꝝ superioribꝝ
Capitulum. xvi.

Inca ep̄is

c. scopos ⁊ alios superiores ꝓlatos sic ꝓsunt formari interrogatōes. Si nō sit talis lꝝature et scie qđ ꝓ se sciat explicare qđ dꝝ: ad qđ tm tenet: cuz habeat alios sup. his informare ⁊ dirigere. Nā si bonꝝ cōiter ab hoībꝝ

reputat & sufficiens non esset ne-
cessarium nisi eum audire. & si de
aliquo negotio non intelligit eum
confessor vel dubitat: potest de illo
loqui per sua serenitate. Et si tale
quod est in quo variantur opiniones
vel non potest dari certa sententia reli-
quandū est sue consciencie. Idem dicendum
est alios clericos religiosos per
latos & laicos pios & timo-
ratos qui sciunt dicere sufficiunt
facta sua. Si vero non est talis
sed indiget adiutorio inter-
rogatis in quantum clericus est in-
quiri ab eo potest perit expedire
videtur de his qui habes super cir-
ca clericos in communi: ut de officio
divino, de celebracione & admuni-
stracione sacrorum et morum: & huiusmodi.

Si assumptus ad episcopatum ex
religione interrogandum est de his
qui habes in causa circa religiosos
qui ad multa, nam adhuc tenentur
uare ordinem suum nisi in his que
non patiuntur officium pastorale: ut
silentium: solitudo: & vigilia et
huiusmodi. In quantum vero beneficiatus
seu curatus est & paratus: interro-
gandum est de his qui habes sus-
pra in causa circa beneficiatos. Et
si recepit dignitatem seu episcopatum
habes aliquam irregularitatem
vel per simoniam vel per intrusio-
nem: dicitur ut in causa precedenti in prin-
cipio. Deinde interroga de his
qui sequuntur qui sunt specialia cure

& officii pastoralis. Si contra-
lit ordines sacros idebitur. quod
est unum in quo multum offendunt.
Si contulit per simoniam scilicet occul-
te mortaliter peccauit: non tamen est
suspensus ex hoc qui ad alios: sed
per simoniam notoriam est suspen-
sus etiam qui ad alios. Si in utro-
que casu ordinetur ab eo est suspen-
sus & indiget dispensacione. Si
contulit scienter non habentibus le-
gitimam etatem: mortale est: nec
potest ipse dispensare de etate. Si
contulit ordines per saltum scienter vel
duos sacros scilicet quatuor mi-
nores cum subdiaconatu pec-
cat mortaliter. Si contulit ordi-
nes sacros extra tempora ordina-
tionum mortale est nisi ex dispense
satiacione pape: & ordinatus est suspen-
sus. Minores tamen ordines con-
ferre potest diebus festiuis. Si in
ordinacione omisit aliquid facien-
dum. & si omisit aliquid de substā-
tialibus in quibus importat charac-
terem: oportet totum iterare in alia or-
dinacione quatuor temporum. Si vero
est quod non est subale scilicet de simpli-
ci solennitate: non debet iterari sed
suppleri tamen omissum in ordi-
nacione alia. nec prius ante supple-
tionem iste ordinetur debet exerce-
re officium. Peccat episcopus in huiusmodi
si ex certa scientia vel crassa igno-
rancia hoc facit. Idem videtur si ex
notabili negligentia. Si ordi-

Interrogatorii pars tertia

dinavit aliquē sine licētia sui superioris scientē mortale est: et est suspēsus p annū ab ordinū collatione. Si nō fecit fieri examinatioē de ordinādis: de scia etate et moribz et hmōi fm iura peccat mortalit. Idē si fieri fecit examinationē p ineptos ad hmōi ordinādos. Si fieri fecit p tales q̄s estimabat ppter malaz eoz cōsciam admittere indignos: si ad eū spectat pvidere de talibus vel remediare.

Si scienter admittit indignū quē iuste repellere pōt: vt ꝓcubinariū: illratū et hmōi Si nō ꝓtulit sacm cōfirmationis q̄n debuit. Soli enīz ep̄i possunt illud ꝓferre: et extra illd tps solitū omi tpe anni et hora morituris pnt ꝓcedere ne sine h̄ moriāt q̄uis sine hoc saluent. Cōmittendo ḡ magnā negligentā vt p ml̄tos annos credo esse mortale. Si nō dedit sacm fm debitā formā materiā et locum mortale est. Q, at sit ieiun? nō est necesse: et si decēs et de iure. Si bis dedit alicui sciēter peccavit mortaliter. Unde in hoc debet esse caut? ne iteret. et etiā dz advertere q̄ aliq̄s chrismatibus teneat chrismatū nō cōsanguine? s; ali?

Si in cena dñi nō ꝓsecrauit chrisma et oleū sc̄m vt debuit: qz innouāda sūt talia. et si n̄ ꝓuauit debitā materiā et formā et ritū ecclie: mortale est et hmōi. Si ꝓsecratioes eccliaz vel altariū vl̄ calicū et patenarū et b̄ndictōes vestīū sacrarū nō fecit vt debuit s; formā et ritū ecclie. vel si qd̄ horū fecit ꝓ simoniā mortale ē. Idē d̄ b̄ndictōibz abbatū et abbatissarū. Idē de recōciliatioe ecclesie violata. Doniale quā nouit esse corruptaz nō de facili debet ꝓsecrare in ḡginē: nec tñ manifestare crimē si est occultū: s; mutare nomē ḡgis i castā vt nō ꝓpēdat. Si cōtulit b̄nficia ꝓ simoniā: mortale ē: et si ꝓ notoriaz ē suspēsus et q̄ ad alios. sec? si ꝓ occultā qz nō ē suspensus. Si ꝓtulit sciēt̄ indignis b̄nficia siue simplicia siue curata: mortale ē. Idē si acceptauit a patronis ꝓsentatū iēptū. idē si ꝓfirmavit indignū. Si ꝓtulit plura b̄nficia i casu n̄ ꝓcesso vni vl̄ plā officia aut ꝓbēdal̄ aut dignitates. vl̄ si ꝓsāguineis ml̄nus aptis ꝓtulit rōe ꝓsāguina et ꝓstponēdo aptiores mortale ē. Si admisit ad b̄nficia b̄ntia curā anīaz seu ip̄a ꝓtulit nō b̄ntibz annū. xliij. mor

tale est. Si eccl'is d' iure vac
cantib' nō puidit de rectore
sicut vacāt curata bñficia da
ta absq; dispēsatiōe pape his
q; nō attingunt annū. xxv. vel
si infra annū non faciūt se ad
sacerdotiū pmoueri: nisi cau
sa studij sit missum: de quo in
ca. circa beneficiatos: supra.
Si em̄ infra sex menses pri
mo post hoc nō prouidit non
pōt postea se intromittere ali
as vsurparet quod non pōt: qz
mortale est et non tenet talis
collatio: z sic teneret errores
suū manifestare. Idem qm̄ res
cepto secundo beneficio va
cauit p̄mū: vel secūda p̄bēda
vacauit p̄ma: de quo habes
sup: sed plene in t̄tia pte sum
me. Si ordinauit aliquē cle
ricū ad ordinē sacrum sine titu
lo vel beneficio: vel saltē p̄ri
monio sufficēti: qz vltra pec
catū tenet ei expensas facere
quousq; de beneficio sit ei p̄
uisum: nisi aliq; epus ei hoc
p̄mississet determinando p̄so
nā: qz tūc ille p̄mittens tenet
ad id de hmōi: de quib' vide
in. iij. pte summe. Si in vi
sitatiōe nō diligēter q̄siuit d'
q̄b' debuit: z maxie de vita z
honestate sacerdotū offician
tiū: z quō se habeāt i adminis
tratiōe sacramētorū: z de for

ma eoz. Si bñ p̄nunciāt p̄
cipue baptisma: qd̄ ē magis ne
cessariū. De audiētia p̄fessio
nū quō se habeāt: quō popu
lum admoneāt: z in rebus ec
clesie: p̄cipue altaris q̄ tene
ant mundas. Si aut̄ inues
nit in hmōi notabiliter exces
dere z piculose si nō punit et
puidet q̄ illi se emēdent: vl̄ d'
alio si iste est incorrigibilis z
omnino ineptus: grauit pec
cat: et omnia mala et damna
animarū que inde sequunt̄ ei
imputant̄: si p̄t obuiare et nō
facit. lxxxiij. dis. p̄ totū. Si
n̄ visitauit ep̄atum suū vt de
buit. Si in visitatiōe nimis
sumptuosus fuit: z cū nimia
familia z equitaturis nimis
vltra p̄scriptum numerum.
vel si ip̄e vel familia eius mu
nera accepit: sup̄ quo ē specia
lis pena: de quibus plene in
iij. pte summe. Si sustinet
in officijs et beneficijs noto
rios p̄cubenarios: quos d̄z
post admonitionem si non di
mittat̄ etiam beneficio p̄ua
re grauiter peccat. Si pro
alijs malis z sceleribus mani
festis non punit in vsuris lu
dis tabernis aleis negocijs
secularibus: venationibus p̄
ditiōib' z hmōi. In his em̄ n̄
puniendo videt̄ male posse ex

Interrogatorij pars tertia

culari a mortali: nisi ex hmoi
punitiōibz seqret scisma vel
magnū scādali. di. j. c. vt con
stituerēt. Si laicos sibi sub
ditos notorios pctōres q̄s p
se nouit: vel sibi p parochias
uos eoz denūciatos: vt adul
teros vsurarios inimicias
manifestas exercētes nō cor
rigit p censuras z alios mor
dos: grauit peccat: nisi omit
tat: qz nō sperat emēdatiō: sed
deterioratio ei⁹. S; tñ h nō
videt sufficientē excusare. s; h
aliud si timeret ḡue scandalū
i alijs. di. xliij. c. comesatiōes
Si malas psuetudies quas
reppit in sua diocesi nō nitit
auferre q̄ntū p̄t: vt v̄edere las
borare z hmoi in diebus festi
uis. n̄ cōicari sel in anno: z cō
fiteri z hmoi: tripudiare in ec
clesijs: pmittē violari eccle
siasticaz libertatē: aut q̄clici
p̄ueniāt p̄ d̄ictz vl̄ p̄ d̄ictis i
iudicio seclari vl̄ eccliaſticā
imunitatē: vt q̄ extrahāt de
bitores vl̄ malefactores p vi
olētā d̄ locz sacz z hmoi i ca
sibz n̄ p̄cessis: d; em̄ phibere
z si post admonitiōz nolūt d̄si
stere excōicare: z p̄missis iā
p̄uire: als peccat ḡuit omittē
do extiore l̄ negligētia. di. xl
ij. sit rector l̄ doctor. Si fru
ct⁹ l̄ reddit⁹ ep̄at⁹ sui male ex

p̄dit dādo psanguineis suis l̄
alijs n̄ indigētibz peccat ḡuit
z si d̄isticta sūt ea q̄ deputant̄
ad mēsz ei⁹ ab alijs: z si ea q̄
erogare d; clericis: vel ad p̄
paratiōem ecclie: vel par̄pibz
dat psanguineis vl̄ alijs ami
cis sine pbabili indigētia: te
net restituere illa: qz rapinaz
fecit. Et silt recipiētes ab eo
Si p̄o nō sūt d̄istincta h̄ bo
na cuz intelligant oīa p̄mitti
fidei sue: ea q̄ sup̄fluit ad vsū
sui z familie sue p̄ueniēt d; z
paupibz erogare: als nō dan
do paupibz subtrahit. xij. q. ij
c. aurū. z. c. glia ep̄i Tho. Si
grauauit subditos suos in i
debitis collectz. Si fecit cle
ricos suos soluere collectas
et tallias positas a d̄no tpali
vel gabellas ad eius instatiā.
Si sponte ip̄e dedit absq̄
lnia romani pontificis: qz p̄
hibet. Si delicta clericoz
vel laicoz: vt blasphemantiū
deū vel sanctos suffocantiū
paruulos exinadvertentia et
hmoi puniuit magis pena pec
uniaria ex auaricia z magis
p̄pter lucrū q̄ p̄ salute eoz
ad refrenandū. Si visitauit
diocesim vel visitari fecit ma
gis p̄pter lucrū q̄ p̄pter aīa
rum salutē. Si alienauit bo
na ep̄atus sui sine lnia pape i

casu indebito in quilibet horum est mortale. Si iura aliarum ecclesiarum non seruauit. Si bona vacantium ecclesiarum sibi usurpauit cum debeant successori reseruari. Si iusta debita a predecessoribus contracta ratione ecclesie non soluit. Si fructus alicuius beneficij ad tempus accepit: vel partem ab eo cui dedit vult habere, in quilibet horum est rapina. Si non seruauit formam iuris circa manifestos usurarios: scilicet certa quantitate contentam non facta debita restitutione remittit sibi: et ad sacramenta et ad sepulturam admittit. Si incerta pauperibus dispensanda in usus suum conuertit sine necessitate. Si sententias excommunicationis de facili propter lucrum profert vel absolutiones. Si permisit questuarios vel alios pronunciare in discretas indulgentias et falsas quolibet est mortale et graue. Si exemptos ut predicatores fratres et monachos: heremitas sancti Augustini: carmelitas: seruitas: cistercienses: et alios habentes priuilegia exemptionis iniuste molestat non seruando eorum priuilegia vel pro audienda confessione non admittendo sibi presentatos idoneos: secundum clementinam dudum de sepulchris vel sibi retinen-

do nimios casus vel incosuetos ut quotidie habeant ire ad ipsos vel ad alium cogendo quantum ad id in quibus sunt priuilegiati: vel eos ad iudicium trahendo: cum in nullo possit eos uenire nisi per heresim peccat grauius. Si monasteria monachorum vel monacharum non excepta non diligenter et honeste uisitaui: et eos vel eas ad seruandum regulam induxit deponendo abbates vel abbatissas: pro relaxatione cum expedit habendo curam de honestate earum: et quod non habeant familiaritatem cum clericis religiosis vel laicis: prouidendo de diligenti clausura et de confessorio securo docto et honesto: prohibendo ingressum simoniacum et uiciu feminarum que ibi fiunt festa uana in consecratione

De iudicando in foro (earum contentioso.

Non tenuit vicarium
 f. pitum et bonum: precipue quoniam
 ex se non habuit debitam sufficientiam iuris. Si non seruauit debitum ordinem iudicium. Si fuit acceptor personarum. Si dedit iniuste sententias: dicitur ut. s. i. c. circa iudices. Si non seruauit debitam formam iuris in ferendo sententias excommunicationis suspensionis et interdicti: quod ultra partem mortale incurrit certam penam, de qua in. iiij. p.